

Asia: FI.PLM.2017-4279

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa

Yleiset kommentit lakiluonnoksesta

Puolustusministeriö on pyytänyt sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (lausuntopyynnön diaarinumero: FI.PLM.2017-4279).

Lausuntonaan sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä toteaa:

Yleiset huomiot

Suomen Sosialidemokraattinen puolue antoi kesäkuussa 2017 lausunnon sotilastiedustelulainsäädäntöä valmistelleen työryhmän mietinnöstä.

SDP:n lähtökohta lausunnossa oli, että koska Puolustusvoimat harjoittaa sotilastiedustelua Suomen sotilaallisen turvallisuuden takaamiseksi jo nykyisellään, on tarkoituksenmukaista, että sotilastiedustelusta laaditaan oma säännöstönsä. Lausunnossaan SDP katsoi, että oikeusvaltiossa viranomaisille voidaan myöntää vain sellaisia toimivaltuuksia, jotka kuuluvat niiden lakisääteisiin tehtäviin. Toisaalta myös toimintakenttä edellyttää, että sotilastiedusteluvalmiutta kehitetään. SDP linjasi lausunnossaan, että lopullisen esityksen sisältö tulee ratkaisemaan, voiko SDP olla tukemassa esitettyä sotilastiedustelulainsäädäntöä.

Nyt sosialidemokraattiselle eduskuntaryhmälle osoitetun lausuntopyynnön kohteena on luonnos hallituksen esitykseksi koskien henkilötietojen käsittelyä Puolustusvoimissa. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa, johon koottaisiin Puolustusvoimien henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset. Puolustusvoimia koskeva tietosuojasääntely vastaisi muutoksen myötä rakenteeltaan muun muassa poliisin, Rajavartiolaitoksen ja Tullin henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä.

Sen lisäksi, että uuteen lakiin siirrettäisiin voimassa oleva sääntely muista puolustushallinnon laeista, siinä säädettäisiin kokonaan uutena kokonaisuutena sotilastiedusteluun liittyvästä henkilötietojen käsittelystä. Esityksen yleisperusteluissa todetaan, että sotilastiedustelua koskevat säännökset on valmisteltu siten, että niitä voitaisiin sellaisenaan soveltaa myös ehdotettujen sotilastiedustelutoimivaltuuksien käytön yhteydessä. Lain on tarkoitettu tulemaan voimaan 6.5.2018.

Lakiesitys perustuu olettamukseen voimaan tulevasta sotilastiedustelua koskevasta lainsäädännöstä ja vielä siihen, että se tulisi voimaan pitkälti lausuntokierroksella olleen esityksen mukaisena. Suhteessa voimassa olevaan lainsäädäntöön lakiesityksessä luotaisiin merkittäviä uusia valtuuksia ja tiedon käyttötapoja.

Tämän vuoksi lakiesitys tulee käsitellä joko osana samaa pakettia sotilastiedustelulainsäädännön kanssa tai sen voimaantulon jälkeen.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kanta:

Kaikki sotilastiedustelua koskevat valtuudet, oikeudet käyttää tietoa ja oikeudet luovuttaa tietoa tulee säätää sotilastiedustelua koskevassa lainsäädännössä ja niistä tulee päättää sen käsittelyn yhteydessä. Henkilötietolainsäädännöllä ei tule luoda tiedusteluvaltuuksia, eikä valtuuksia luovuttaa tai käyttää tiedustelutietoa. Siksi on ehdotonta, että Puolustusvoimien henkilötietolainsäädännössä tulee korkeintaan vain toistaa sotilastiedustelulainsäädännössä määrättyjä tiedon käyttötapoja ja säätää näiden teknisistä edellytyksistä sekä tiedon käsittelystä käytännössä. Parasta olisi, että henkilötietolainsäädännössä suoraan viitattaisiin sotilastiedustelulainsäädännön relevantteihin pykäliin sen varmistamiseksi, ettei henkilötietolainsäädännön määräyksiä voida tulkita itsenäisinä aineellisoikeudellisina valtuutuksina tiedustelutiedon käyttämiseen.

Puolustusvoimien henkilötietolainsäädäntöä valmisteltaessa on kiinnitettävä huomiota myös henkilötietojen käsittelyn yhtenäisyyteen eri viranomaisissa. Puolustusvoimiin kohdistuvat vaatimukset asiassa eivät voi olla lievempiä kuin esimerkiksi poliisiin tai rajavartiolaitokseen kohdistuvat.

Pykäläkohtaiset huomiot

1. lakiesitys

Laki henkilötietojen käsittelystä puolustusvoimissa

12 § ja 13 §

Sotilastiedustelurekisterin käyttötarkoitus

Pykälissä säädettäisiin sotilastiedustelurekisteristä sekä siihen talletettavista tiedoista. Kyseessä olisi uusi rekisteri, jonka tosiasiallinen käyttö tulisi hyvin pitkälti riippumaan sotilastiedustelun saamista toimivaltuuksista. Ehdotetussa 13 pykälässä säänneltäisiin yksityiskohtaisesti, mitä sotilastiedustelurekisteriin saa tallettaa, ja luettelo olisi varsin laaja. Tallettamisen perusteena olisi tiedustelutehtävän suorittaminen. Lisäksi säädettäisiin mahdollisuus tallettaa tietoja myös sen arvioimiseksi, ovatko tiedot merkityksellisiä tiedustelun kannalta, mikä erityisesti pykälän perusteluiden valossa viittaa ns. massaluontoiseen valvontaan.

SDP katsoo, että näissä pykälissä säädettävien käyttövaltuuksien tulee sisällöllisesti vastata sitä, mitä sotilastiedustelua koskevassa lainsäädännössä tullaan päättämään ja pykälät tulee kirjoittaa niin, ettei niissä voida käsittää säädettävän sellaisista valtuuksista, joista ei mainitussa tiedustelulainsäädännössä selkeästi määrätä.

Esitettyä kuuden kuukauden enimmäisaikaa tietojen merkityksellisyyden arvioimiselle ja tarpeettomien tietojen poistamiselle on pidettävä pitkänä.

15 §

Turvallisuustietorekisterin tietosisältö

Mitä lausuttu 12 §:stä ja 13 §:stä koskee soveltuvin osin myös 15 §:ssä säädettäväksi ehdotettua.

17 §

Henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Pykälässä säädettäisiin, että muihin rekistereihin talletettua tietoa saisi käyttää tiedustelutehtävän suorittamiseksi. Tässä kohti on ehdottomasti huolehdittava, ettei tästä tiedonsaantioikeudesta voi muodostua ohituskaistaa tiedustelulainsäädännössä säädettävillä sotilastiedustelua koskeville kriteereille ja rajoituksille.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että myös tiedustelu- ja turvallisuusrekisterien tietoa voitaisiin käyttää pykälän 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin. Tiedustelutiedon käyttämistä näihin tarkoituksiin koskee korotettu vaatimus siitä, että tiedon käyttämisen tulee olla välttämätöntä, kun muihin lain tarkoittamiin rekistereihin talletetun tiedon käyttämisen kriteerinä on, että se on tarpeen. Pykälän 1 momentissa säädetyistä käyttötarkoituksista osa on kuitenkin sellaisia, ettei sotilastiedustelurekisteriin talletetun tiedustelutiedon käyttämistä näihin tarkoituksiin voida pitää oikeasuhtaisena silloinkaan, kun on se sinällään olisi välttämätöntä näiden tarkoitusten saavuttamiseen. Tiedustelu- ja turvallisuusrekisterien tietojen käyttämisestä muihin tarkoituksiin tulee säätää sotilastiedustelua koskevassa lainsäädännössä ja sille tulee asettaa tiukemmat ja käyttötarkoituksen painavuuteen ja merkittävyyteen liittyvät kriteerit.

19 §

Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Pykälässä esitetään mahdollisuutta tiedustelutiedon tallettamiseen, vaikka tiedot eivät ole tarpeen kyseisessä tehtävässä, jos ne voivat olla tarpeen muissa tehtävissä.

Tiedon tallettamisen perusteista on säädettävä tiedustelulainsäädännössä. Tiedustelutehtävässä kerätyn, mutta tehtävän kannalta tarpeettoman tiedon tallettamista varmuuden vuoksi ei voida hyväksyä, vaan tiedon tallettamisen tulee perustua aina tiedustelulainsäädäntöön perustuvaan valtuutukseen ja tarpeeseen. Näiltä osin pykälää on syytä tarkentaa niin, ettei siinä voida käsittää säädettävän itsenäisistä valtuutuksista tallettaa tiedustelutehtävässä saatua tietoa laajemmin kuin mihin tiedustelulainsäädäntö mahdollisesti antaa valtuutuksen.

24 §

Oikeus luovuttaa henkilötietoja lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi

Pykälä koskee tietojen luovuttamista muille viranomaisille. Sotilastiedustelurekisteriin talletetun tiedustelutiedon tuleminen tämän luovuttamisoikeuden piiriin muuttaa pykälän merkitystä.

Tiedonhankintaa sotilastiedustelun keinoin on tarkoitus säännellä tarkasti asiaa koskevassa erityislainsäädännössä. Tiedustelulainsäädännössä tulee tarkasti säätää oikeudesta luovuttaa tiedustelutietoa muille viranomaisille ja mihin tarkoituksiin ja millä kriteereillä näitä tietoja voidaan luovuttaa. Henkilötietolainsäädännössä tulee viitata näihin kriteereihin ja huolehtia siitä, ettei henkilötietolainsäädännöllä luoda sellaisia tiedustelutiedon luovuttamisen valtuuksia ja tapoja, jotka eivät perustu tiedustelulainsäädäntöön tai ylittävät siinä säädetyt valtuudet.

27 §

Tiedustelutiedon luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

Vastaten sitä, mitä olemme aikaisempia pykälä koskien lausuneet, katsomme, että tiedustelutiedon luovuttamisesta toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle tulee säätää tiedustelulainsäädännössä, eikä sitä koskevista valtuuksista tule säätää henkilötietolainsäädännössä. Tiedustelutiedon luovuttamisen kriteerien tulee siis perustua tiedustelulainsäädäntöön ja kriteerien tulee tiedon luovuttamisen välttämättömyyden lisäksi edellyttää tavoitteen painavuutta. Esim. tietoja tulee voida korkeintaan voida luovuttaa rikosten ehkäisyyn vain koskien painavimpia rikoksia ja vain sellaisia rikoksia, jotka olisivat rikoksia myös Suomen lainsäädännön mukaan.

28 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että tietojen luovuttamisesta päättäisi rekisterinpitäjä. Katsomme, että tiedustelutiedon osalta luovuttamista koskevasta päätöksenteosta ja päätöksentekovaltuuksista tulee säätää tiedustelulainsäädännössä, ei henkilötietolainsäädännössä.

27 § ja 28 § osalta sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä viittaa SDP:n lausuntoon koskien sotilastiedustelulainsäädännön ehdotettua 119 § Tietojen luovuttaminen kansainvälisessä yhteistyössä: Pykälä on ongelmallinen, ja antaa mahdollisuuden luovuttaa vieraan vallan edustajille eli ulkomaisille tiedustelu- ja turvallisuuspalveluille Suomen kansalaisten tietoja ilman, että hän itse siitä tietää. Kysymys on isosta periaatteellisesta asiasta. Vähintäänkin ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmasta on kyseenalaista, että sotilasviranomaiset saavat yksinään täydet oikeudet kansainväliseen tietojenvaihtoon. Näihin asioihin liittyy poliittista herkkyyttä, joka on otettava myös ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmasta huomioon. Esitystä on täydennettävä ainakin seuraavien kysymysten osalta: Kenelle annetaan päätösvalta siitä, että tietoa voidaan luovuttaa eteenpäin? Millaista tietoa voi luovuttaa? Kuka arvioi, mikä luovutettava tieto on sellaista, mitä ei ole kansallisen edun vastaista luovuttaa?

4. lakiesitys

Laki puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta

17 §

Tiedonsaantioikeus

Pykälä säätäisi Puolustusvoimille yleisoikeuden saada tietoja muilta viranomaisilta: Puolustusvoimilla on oikeus saada viranomaiselta, julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja yksityiseltä laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat maksutta ja salassapitovelvollisuuden estämättä, jollei sellaisen tiedon tai asiakirjan antamista Puolustusvoimille ole laissa kielletty tai rajoitettu.

Tätä voidaan pitää merkittävänä periaatteellisena muutoksena. Mikäli Puolustusvoimille tällainen yleisoikeus säädettäisiin, rinnastuisi se selkeästi poliisiin ja rajavartiolaitokseen. Tämä asia ei liity suoraan henkilötietojen käsittelyyn. Käsitksemme mukaan se tulee eriyttää lakiesityksestä ja tuoda käsiteltäväksi omana asianaan riittävine perusteluineen, eikä vähäisin perusteluin osana teknisluontoiseksi esitettyä pakettia.

1 luku: Yleiset säännökset

Kommentit lain soveltamisalasta ja suhteesta muuhun lainsäädäntöön

-

2 luku: Puolustusvoimien henkilökisterit

8 ja 9 §: Aluevalvontaviranomaisia pyydetään esittämään näkemyksensä siitä, onko aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asiain rekisteriä koskevan sääntelyn siirtäminen aluevalvontalaista tähän lakiin perusteltua.

-

Kommentit 13 §:n 2 momentista ja 15 §:n 2 momentista: Säännöksissä sallittaisiin henkilötietojen käsittely kuuden kuukauden ajan sen selvittämiseksi, ovatko käsiteltävät tiedot merkityksellisiä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta.

-

Muut kommentit sotilastiedustelurekisterin ja turvallisuustietorekisterin tietosisällön sääntelystä

-

Muut kommentit 2 luvusta

12 § ja 13 §

Sotilastiedustelurekisterin käyttötarkoitus

Pykälissä säädettäisiin sotilastiedustelurekisteristä sekä siihen talletettavista tiedoista. Kyseessä olisi uusi rekisteri, jonka tosiasiallinen käyttö tulisi hyvin pitkälti riippumaan sotilastiedustelun saamista toimivaltuuksista. Ehdotetussa 13 pykälässä säänneltäisiin yksityiskohtaisesti, mitä

sotilastiedustelurekisteriin saa tallettaa, ja luettelo olisi varsin laaja. Tallettamisen perusteena olisi tiedustelutehtävän suorittaminen. Lisäksi säädettäisiin mahdollisuus tallettaa tietoja myös sen arvioimiseksi, ovatko tiedot merkityksellisiä tiedustelun kannalta, mikä erityisesti pykälän perusteluiden valossa viittaa ns. massaluontoiseen valvontaan.

SDP katsoo, että näissä pykälissä säädettävien käyttövaltuuksien tulee sisällöllisesti vastata sitä, mitä sotilastiedustelua koskevassa lainsäädännössä tullaan päättämään ja pykälät tulee kirjoittaa niin, ettei niissä voida käsittää säädettävän sellaisista valtuuksista, joista ei mainitussa tiedustelulainsäädännössä selkeästi määrätä.

Esitettyä kuuden kuukauden enimmäisaikaa tietojen merkityksellisyyden arvioimiselle ja tarpeettomien tietojen poistamiselle on pidettävä pitkänä.

15 §

Turvallisuustietorekisterin tietosisältö

Mitä lausuttu 12 §:stä ja 13 §:stä koskee soveltuvin osin myös 15 §:ssä säädettäväksi ehdotettua.

3 luku: Henkilötietojen käsittely

Kommentit 17 §:stä: Henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Pykälässä säädettäisiin, että muihin rekistereihin talletettua tietoa saisi käyttää tiedustelutehtävän suorittamiseksi. Tässä kohti on ehdottomasti huolehdittava, ettei tästä tiedonsaantioikeudesta voi muodostua ohituskaistaa tiedustelulainsäädännössä säädettävillä sotilastiedustelua koskeville kriteereille ja rajoituksille.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että myös tiedustelu- ja turvallisuusrekisterien tietoa voitaisiin käyttää pykälän 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin. Tiedustelutiedon käyttämistä näihin tarkoituksiin koskee korotettu vaatimus siitä, että tiedon käyttämisen tulee olla välttämätöntä, kun muihin lain tarkoittamiin rekistereihin talletetun tiedon käyttämisen kriteerinä on, että se on tarpeen. Pykälän 1 momentissa säädetyistä käyttötarkoituksista osa on kuitenkin sellaisia, ettei sotilastiedustelurekisteriin talletetun tiedustelutiedon käyttämistä näihin tarkoituksiin voida pitää

oikeasuhtaisena silloinkaan, kun on se sinällään olisi välttämätöntä näiden tarkoitusten saavuttamiseen. Tiedustelu- ja turvallisuusrekisterien tietojen käyttämisestä muihin tarkoituksiin tulee säätää sotilastiedustelua koskevassa lainsäädännössä ja sille tulee asettaa tiukemmat ja käyttötarkoituksen painavuuteen ja merkittävyyteen liittyvät kriteerit.

Kommentit 18 §:stä: Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

-

Muut kommentit 3 luvusta

19 §

Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Pykälässä esitetään mahdollisuutta tiedustelutiedon tallettamiseen, vaikka tiedot eivät ole tarpeen kyseisessä tehtävässä, jos ne voivat olla tarpeen muissa tehtävissä.

Tiedon tallettamisen perusteista on säädettävä tiedustelulainsäädännössä. Tiedustelutehtävässä kerätyn, mutta tehtävän kannalta tarpeettoman tiedon tallettamista varmuuden vuoksi ei voida hyväksyä, vaan tiedon tallettamisen tulee perustua aina tiedustelulainsäädäntöön perustuvaan valtuutukseen ja tarpeeseen. Näiltä osin pykälää on syytä tarkentaa niin, ettei siinä voida käsittää säädettävän itsenäisistä valtuutuksista tallettaa tiedustelutehtävässä saatua tietoa laajemmin kuin mihin tiedustelulainsäädäntö mahdollisesti antaa valtuutuksen.

4 luku: Henkilötietojen luovuttaminen ja tiedonsaantioikeudet

Yleiset kommentit henkilötietojen luovuttamista ja tiedonsaantia koskevan sääntelyn rakenteesta

-

Kommentit 26 ja 27 §:stä: Henkilötietojen luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

27 §

Tiedustelutiedon luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

Vastaten sitä, mitä olemme aikaisempia pykäläiä koskien lausuneet, katsomme, että tiedustelutiedon luovuttamisesta toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle tulee säätää tiedustelulainsäädännössä, eikä sitä koskevista valtuuksista tule säätää henkilötietolainsäädännössä. Tiedustelutiedon luovuttamisen kriteerien tulee siis perustua tiedustelulainsäädäntöön ja kriteerien tulee tiedon luovuttamisen välttämättömyyden lisäksi edellyttää tavoitteen painavuutta. Esim. tietoja tulee voida korkeintaan voida luovuttaa rikosten ehkäisyyn vain koskien painavimpia rikoksia ja vain sellaisia rikoksia, jotka olisivat rikoksia myös Suomen lainsäädännön mukaan.

28 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että tietojen luovuttamisesta päättäisi rekisterinpitäjä. Katsomme, että tiedustelutiedon osalta luovuttamista koskevasta päätöksenteosta ja päätöksentekovaltuuksista tulee säätää tiedustelulainsäädännössä, ei henkilötietolainsäädännössä.

27 § ja 28 § osalta sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä viittaa SDP:n lausuntoon koskien sotilastiedustelulainsäädännön ehdotettua 119 § Tietojen luovuttaminen kansainvälisessä yhteistyössä: Pykälä on ongelmallinen, ja antaa mahdollisuuden luovuttaa vieraan vallan edustajille eli ulkomaisille tiedustelu- ja turvallisuuspalveluille Suomen kansalaisten tietoja ilman, että hän itse siitä tietää. Kysymys on isosta periaatteellisesta asiasta. Vähintäänkin ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmasta on kyseenalaista, että sotilasviranomaiset saavat yksinään täydet oikeudet kansainväliseen tietojenvaihtoon. Näihin asioihin liittyy poliittista herkkyyttä, joka on otettava myös ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmasta huomioon. Esitystä on täydennettävä ainakin seuraavien kysymysten osalta: Kenelle annetaan päätösvalta siitä, että tietoa voidaan luovuttaa eteenpäin? Millaista tietoa voi luovuttaa? Kuka arvioi, mikä luovutettava tieto on sellaista, mitä ei ole kansallisen edun vastaista luovuttaa?

Muut kommentit 4 luvusta

24 §

Oikeus luovuttaa henkilötietoja lakisäateisten tehtävien suorittamiseksi

Pykälä koskee tietojen luovuttamista muille viranomaisille. Sotilastiedustelurekisteriin talletetun tiedustelutiedon tuleminen tämän luovuttamisoikeuden piiriin muuttaa pykälän merkitystä.

Tiedonhankintaa sotilastiedustelun keinoin on tarkoitus säännellä tarkasti asiaa koskevassa erityislainsäädännössä. Tiedustelulainsäädännössä tulee tarkasti säätää oikeudesta luovuttaa tiedustelutietoa muille viranomaisille ja mihin tarkoituksiin ja millä kriteereillä näitä tietoja voidaan luovuttaa. Henkilötietolainsäädännössä tulee viitata näihin kriteereihin ja huolehtia siitä, ettei henkilötietolainsäädännöllä luoda sellaisia tiedustelutiedon luovuttamisen valtuuksia ja tapoja, jotka eivät perustu tiedustelulainsäädäntöön tai ylittävät siinä säädetyt valtuudet.

5 luku: Henkilötietojen poistaminen Puolustusvoimien henkilörekistereistä

Kommentit 5 luvusta

-

Liitelait

Kommentit puolustusvoimista annetun lain tiedonsaantia koskevasta 17 §:stä

Pykälä säätäisi Puolustusvoimille yleisoikeuden saada tietoja muilta viranomaisilta: Puolustusvoimilla on oikeus saada viranomaiselta, julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja yksityiseltä laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat maksutta ja salassapitovelvollisuuden estämättä, jollei sellaisen tiedon tai asiakirjan antamista Puolustusvoimille ole laissa kielletty tai rajoitettu.

Tätä voidaan pitää merkittävänä periaatteellisena muutoksena. Mikäli Puolustusvoimille tällainen yleisoikeus säädettäisiin, rinnastuisi se selkeästi poliisiin ja rajavartiolaitokseen. Tämä asia ei liity suoraan henkilötietojen käsittelyyn. Käsitksemme mukaan se tulee eriyttää lakiesityksestä ja tuoda käsiteltäväksi omana asianaan riittävine perusteluineen, eikä vähäisin perusteluin osana teknisluontoiseksi esitettyä pakettia.

Muut kommentit liitelaista

-

Hallituksen esityksen perustelut

Kommentit yleisperusteluihin

-

Kommentit yksityiskohtaisiin perusteluihin

-

Anttila Kari
Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä